

RMK kõrgendatud avaliku huviga alade määramise, majandamise ja seal tehtavatest töödest teavitamise juhend

RMK hallataval maal asuvad alad, mille majandamisega kaasneb **kõrgendatud avalik huvi (edaspidi KAH)**. Tasakaalu leidmiseks erinevate huvide vahel tuleb seotud huvirühmasid nendel aladel planeeritud töödest teavitada. Teavitamise ja infovahetuse käigus selgitatakse välja, kas neil aladel on vaja rakendada tavapärasest erinevaid majandamisvõtteid.

KAH alad jagunevad sotsiaalsete ja kultuuriliste iseärasuste alusel.

Sotsiaalsete iseärasustega on:

- linnade ja teiste tiheasustusalade territooriumil asuvad ja nendega vahetult piirnevad alad;
- aktiivses rekreatiivses kasutuses olevad või nendega vahetult piirnevad alad.

Kultuuriliste iseärasustega on:

- alad, millel asub kultuurimälestis, pärandkultuuriobjekt, looduslik pühapaik, kohaliku kogukonna jaoks oluline koht või nendega vahetult piirnevad alad.

Lisaks KAH aladele sätestab RMK käesoleva juhendiga **üksikisiku kõrgendatud huviga (edaspidi ÜKH)** alad ja määratleb teavituskohustuse seal tehtavatest töödest. ÜKH alad on alad, mis piirnevad vahetult elamutega või turismiettevõtete hoonete ja rajatistega.

1. KAH alade liigid

1.1 KAH alad jagunevad piirangualadeks ja mittemajandatavateks aladeks. Ala liigist sõltub, kas ja kuidas RMK seda majandab ning kuidas huvirühmasid teavitab.

1.2 KAH piiranguala on ala, millele rakendub teavituskohustus tööde planeerimisfaasis ja käesolevas juhendis kirjeldatud majandusvõtete rakendamine.

1.3 KAH piirangualaks loetakse:

- 1.3.1 linnade ja teiste tiheasustusalade territooriumil asuvad, aktiivses rekreatiivses kasutuses olevad või nendega vahetult piirnevad alad;
- 1.3.2 RMK puhkeobjektide rajatistega, kultuurimälestistega, pärandkultuuriobjektidega, looduslike pühapaikadega või kohaliku kogukonna jaoks oluliste kohtadega vahetult piirnevad alad.

1.4 KAH mittemajandatav ala on ala, kus RMK ei tee raieid (v.a ohtlike puude raie või huvirühmade poolt soovitud raied).

1.5 KAH mittemajandatavaks alaks loetakse:

- 1.5.1 ala, millel asub RMK puhkeobjekti rajatis, kultuurimälestis, pärandkultuuriobjekt, looduslik pühapaik või kohaliku kogukonna jaoks oluline koht.

2. ÜKH alad

2.1 Üksikisiku kõrgeenud huviga ehk ÜKH alad on alad, mis piirnevad vahetult elamutega või turismiettevõtete hoonete ja rajatistega.

2.2 ÜKH ala puhul tuleb seotud isikuid plaanitavast uuendusraiest teavitada.

3. KAH ja ÜKH alade määramise protsess

3.1 Maakasutusosakond määrab KAH või ÜKH aladena:

3.1.1 alad, kus on varasemalt teada KAH;

3.1.2 alad, mis piirnevad vahetult elamutega ja turismiettevõtte hoonete ja rajatistega (ÜKH alad);

3.1.3 alad, mis on huvirühmade poolt esitatud ja arutelude järel KAH aladeks määratud.

3.2 Käesolevaks ajaks teadaolevate sotsiaalsete ja kultuuriliste iseärasustega KAH alade paiknemine maastikul ja nende liigid kooskõlastatakse maakasutusosakonna poolt teiste RMK tegevusvaldkondadega.

3.3 KAH alad avalikustatakse RMK kodulehel KAH alade kaardil. Avalikkust teavitatakse KAH alade määramise põhimõtetest ja uute KAH alade ettepanekute tegemise võimalustest.

3.4 Huvirühmade poolt tehtud KAH alade ettepanekud arutab maakasutusosakond läbi teiste RMK tegevusvaldkondade ja ettepaneku teinud huvirühmade esindajatega.

3.5 Maakasutusosakond koos külastuskorraldusosakonnaga määrab RMK puhkeobjektide rajatiste ümbruses asuvad mitteraiutavad tsoonid ja info nendest edastatakse metsakorraldusosakonnale eraldiste piiride muutmiseks.

3.6 KAH alade määramise protsessi tulemusena on maakasutusosakonna poolt määratud:

3.6.1 KAH alad, nende ruumikuju, liik, nimi, tööde korraldamise ja ajalised piirangud ning huvirühmade kontaktid;

3.6.2 ÜKH alad, nende ruumikuju ja üksikisikute kontaktid.

4. KAH alade majandamine

4.1 Üldjuhul välditakse lageraielanke suurusega üle 3 ha.

4.2 Lageraiet tehakse maastikku sobituvalt. Langi piirid peaksid kulgema piki väljakujunenud metsateid, võimalusel välditakse sirgjoonelisi langi piire.

4.3 Lageraielangile jäetakse säilikpuud kasvama gruppidenä. Säilikpuud jäetakse ohutuse tagamiseks teedest, radadest ja hoonetest vähemalt puu kõrguse kaugusele.

4.4 Raietööde käigus tekkinud roopad tasandatakse pärast tööde lõppu kohe, kui ilmastik seda võimaldab.

4.5 Ümarpuit veetakse laoplatsilt ära peale tööde lõppu ühe kuu jooksul, raidmed, tüvesed ja muu materjal pärast kuivamist.

4.6 Pärast lageraiet uuendatakse raiesmik raiet järgneval kevadel.

4.7 Enne raiesmiku uuenemist raiesmikuga piirneval metsaeraldisel uut lageraiet ei tehta. Mets loetakse uuenenuks, kui kasvukohatüübile sobivad puud on sõltuvalt puuliigist 0,5–1 m kõrgused ja neid on hektaril 1000–1500.

4.8 Raietööde käigus tekkinud raidmed koristatakse väljakujunenud metsateedelt ja -radadelt ning paigutatakse neist üldjuhul vähemalt 10 meetri kaugusele.

4.9 Metsauuenduseks vajaliku maapinna ettevalmistamise käigus ei kahjustata väljakujunenud metsateid ja -radasid.

4.10 Juhul, kui metsa kasvutingimused võimaldavad ja metsa uuenemist on võimalik tagada, teostab RMK KAH aladel turberaiet.

4.11 Harvendusraietel avalike teede ääres rajatakse kokkuveoteed võimalusel teega paralleelselt ning välditakse kokkuveoteede avanemist avalikule teele.

4.12 Metsateede hooldamisel kasutatakse tehnoloogiat ja materjale (nt peenkruusa), mis ei halvenda olulisel määral metsatee kasutamist jalgsi või jalgrattal liikumiseks.

4.13 Tegevuste ajalised piirangud seatakse kokkuleppel kohaliku kogukonnaga KAH ala põhiselt, vajadusel nii kuu, nädalapäeva kui ka ööpäeva lõikes. Raiet tehakse võimalikult lühikese aja jooksul, et elanikkonda vähem häirida.

5. RMK-sisene info liikumine ja suhtlemine huvirühmadega

5.1 Metsamajanduse tegevusvaldkond koostab iga aasta 20. oktoobriks kavad, mis puudutavad järgmiseks aastaks planeeritud raiet KAH ja ÜKH aladel. Raiete kavad kantakse maakasutusosakonna ja külastuskorraldusosakonna IT-rakenduse töölaudadele. Kui metsamajandusosakond muudab raiekuud, teavitab ta sellest KAH ala huvirühma kontaktisikut.

5.2 Maakasutusosakond avalikustab KAH aladel planeeritavate raiete ja muude tööde kavad RMK kodulehel (KAH alade veebikaardil) ajavahemikul 1. november kuni 1. detsember ja teavitab täiendavalt selgitava kaaskirjaga KAH alaga seotud huvirühmi nendega kokkulepitud infokanalite kaudu.

5.3 Vastavalt laekunud tagasisidele korraldab maakasutusosakond vajadusel kohtumised huvirühmadega. Konkreetsete raiete ja muude tööde kavade tutvustamiseks kaasatakse infokoosolekule ka teiste tegevusvaldkondade esindajaid. Koosolekul fikseeritakse osavõtjate nimekiri koos kontaktidega ja koosoleku kokkuvõtte saadetakse kõigile koosolekul osalenud huvirühmade esindajatele.

5.4 Maakasutusosakond sisestab huvirühmadega kokku lepitud tööde korraldamise ja ajalised piirangud infosüsteemidesse ühe nädala jooksul peale kokkulepete sõlmimist. KAH alade raielangid peavad saama märke „Läbiräägitud huvirühmadega“. Ilma sellise märketa raielanke raiesse ei võeta.

5.5 Varumisjuht teeb KAH alade täpsustatud raiekavad ja saadab oma piirkonna KAH alade raieplaani kommunikatsiooniosakonnale infostendi ja teavitusvormi koostamiseks.

5.6 Kommunikatsiooniosakond valmistab infostendi ja teavitusvormi, mille kohustuslikuks osaks on tööde korraldaja kontaktid, tööde paiknemise skeem alal ja tööde tähtsajad.

5.7 Praaker korraldab kaks kuud enne tööde algust infostendi paigutamise uuendusraie raielankide või vahelaoplatside äärde. Metsakasvataja eemaldab infostendi siis, kui metsauuenduseks tehtud tööd on lõpetatud.

5.8 ÜKH alade puhul edastab praaker kaks nädalat enne tööde algust raiete info kirja, e-kirja või SMS-iga ÜKH alaga seotud isikutele.

5.9 Metsaparandusosakond, looduskaitseosakond ja külastuskorraldusosakond arvestavad tööde planeerimisel ja korraldamisel kõrgendatud avaliku huviga.

5.10 Metsaparandus-, looduskaitse- ja külastuskorraldustööde puhul korraldab vajadusel täiendava teavituse looduses metsaparandustalitus, looduskaitsetalitus või külastuskorraldusosakond koostöös kommunikatsiooniosakonnaga.